

COVID-19, één jaar later

“Het blijft absoluut belangrijk dat iedereen de coronamaatregelen toepast”

Corona blijft voor iedereen een grote uitdaging. Ook bij Defensie moesten er soms drastische beslissingen worden genomen. De operaties en Hulp aan de natie bleven draaien, maar waar nodig werden er af en toe bijsturingen gedaan en werd het personeel dat in operaties moest vertrekken op hotel in quarantaine geplaatst. Ook kon het personeel indien nodig gebruikmaken van deze hotels om in quarantaine te gaan na hun zending.

Na 1 jaar corona stelt ACV Openbare Diensten vast dat er nog steeds Korpscommandanten zijn die de voorgeschreven maatregelen niet volledig hebben begrepen. Als we te horen kregen dat er niet te nauw werd omgesprongen met de opgelegde regels, namen we onze verantwoordelijkheid en ondernamen we actie om de kans op besmetting toch zo laag mogelijk te houden. We willen daarbij de Korpscommandanten bedanken die in deze moeilijke periode het welzijn van hun personeel wel hoog in het vaandel dragen. Zoals in Keebee heeft het commando een kaartje naar elk personeelslid opgestuurd met de vraag: “Hoe gaat het met u, kunnen we iets voor u doen?”

Het blijft vooral absoluut belangrijk dat iedereen de maatregelen blijft toepassen. Telewerk is bijvoorbeeld nog steeds verplicht, maar we zien steeds meer mensen op de werkvloer. Ook hebben bepaalde eenheden een medailleparade laten doorgaan. In tijden als deze, is zo'n parade toch niet essentieel?

Na de eerste lockdown werden er risicoanalyses (RA) opgesteld en voorgelegd aan het BOC. Jammer dat deze RA niet geregeld herzien worden en desnoods worden bijgestuurd. Als we weten dat de Britse, Braziliaanse en de Afrikaanse variant veel besmettelijker zijn, dan stelt ACV Openbare Diensten zich de vraag of er niet bekeken kan worden of al het personeel dat essentieel aanwezig moet zijn, ook effectief nodig is. Ook vergaderingen kunnen gerust via Skype gebeuren, in plaats van ze lokaal te laten doorgaan.

De prioriteiten zijn nog steeds:

- (1) de uitvoering van de operationele opdrachten en de Hulp aan de Natie;
- (2) de voorbereiding op de operaties (Pre Deployment Training);
- (3) de vorming, met in prioriteit de basisvorming;
- (4) de trainingsactiviteiten worden maximaal opgeschort.

Met de volgende maatregelen

- (1) Afstandswerken is de regel voor de volledige organisatie.
- (2) Waar afstandswerken niet voor alle functies mogelijk is, zal voorzien worden in een ad hoc organisatie van het werk met een minimale bezetting.
- (3) Het personeel dat niet kan afstandswerken en geen rol heeft in de bovenvermelde prioriteiten, wordt gevraagd om thuis te blijven (thuiswerk indien mogelijk) en zich klaar te houden om, bij oproep, zich naar de eenheid te begeven.
- (4) Niet-essentiële dienstreizen naar het buitenland worden afgelast.
- (5) PR- en protocollaire evenementen worden opgeschort tot nader order.

Defensie wil in beperkte mate sneltesten (is niet gelijk aan zelftesten) inzetten en volgt daarbij het advies van Sciensano. De sneltesten kunnen enkel aangevraagd worden door de arbeidsarts. De snelle antigeentest (Ag test) wordt uitgevoerd door de arbeidsarts of - onder zijn verantwoordelijkheid - door één van zijn medewerkers van de preventiedienst, waarbij het resultaat van de test door de afnemer gelezen wordt.

Opgelet: een zelftest kan enkel op vrijwillige basis afgenomen worden en mag niet verplicht worden.

Wie kan getest worden door middel van snelle AG testen?

- Symptomatische patiënten met symptomen sinds ≤ 5 dagen die zich aanbieden bij spoeddiensten, triage- en afnamecentra en huisartsenpraktijken.
- Personen geïdentificeerd als laag-risico contact, in het kader van clusteronderzoek (≥ 2 gevallen) in middelbare scholen en bedrijven, om een breder onderzoek van de cluster toe te laten.

De reden waarom Defensie dit niet voor meer doeleinden wil gebruiken, is dat een negatieve test ervoor kan zorgen dat mensen denken dat ze de opgelegde maatregelen niet meer moeten volgen.

Maar ook bij een negatieve test kan je besmet zijn met het virus. Het is enkel nog niet zichtbaar omdat er nog niet voldoende deeltjes van het virus in het lichaam aanwezig zijn (incubatieperiode voor de Britse variant is ongeveer een 7-tal dagen).

Toch vindt ACV Openbare Diensten dat deze test een meerwaarde zou kunnen zijn om sneller positieve gevallen van de werkvloer te halen, en zo de kans op een besmetting te verlagen. Maar dan moet je de mensen ook goed sensibiliseren en uitleggen dat een negatieve waarde geen garantie is. Omgekeerd heeft Defensie er geen probleem mee om militairen van andere naties toe te laten, mits

het voorleggen van een negatieve test, die niet ouder is dan 72 uur. Ook bij een negatieve PCR-test kan er een vals gevoel van veiligheid gecreëerd worden. Om zeker te zijn dat je negatief bent, zou je in quarantaine moeten en kan je maar na de 2e test de garantie hebben dat je virusvrij bent. En daar zit je natuurlijk met een bijkomende risicofactor: hoe strikt heeft de betrokkene zijn quarantaine toegepast?

Overzicht zelftest

- De zelftest is een snelle antigeentest die gebruikt wordt door de werknemer zelf en waarbij de analyse en het aflezen van het resultaat van de test door de werknemer zelf gebeurt. Dat gebeurt in principe buiten Defensie. Uitsluitend de preventiedienst mag beschikken over sneltestkits en kits voor zelftests of zelfafname die voorkomen op een door het FAGG vastgestelde lijst, het is steeds de arbeidsarts die bepaalt welke werknemers in aanmerking komen en welke teststrategie er wordt gevolgd (soort test, frequentie, duur ...).
- De test gebeurt in het bedrijf onder supervisie van de arbeidsarts of zijn medewerkers. Enkel zo kan vermeden worden dat er sprake zou kunnen zijn van directe of indirecte druk en dat de privacy van de werknemers te allen tijde gewaarborgd wordt.
- Wanneer door de arbeidsarts beslist wordt tot een zelfafname of zelftest door de werknemer, de arbeidsarts of een medewerker van zijn preventiedienst dan moet hij de nodige opleiding en informatie aan deze werknemer over het correct gebruik ervan verstrekken. De werknemer moet ervan op de hoogte zijn dat hij in geval van een positief resultaat onmiddellijk in isolatie moet gaan en dat hij onmiddellijk de arbeidsarts moet contacteren. Deze arts beslist op basis van de klinische en epidemiologische context of een bevestiging door een PCR-test moet gebeuren (omwille van de geringere gevoeligheid van zelftests) en zorgt voor de contactopsporing in de onderneming.

ACV Openbare Diensten heeft ook gevraagd om geplande grote oefeningen te herzien, daar de capaciteit op intensieve zorgen bereikt zal worden tegen 10 april. Als overheid heeft Defensie ook een bepaalde verantwoordelijkheid en moet men erover waken dat er geen grote besmettingen kunnen plaatsvinden. Anders moeten dokters hartverscheurende keuzes maken over wie ze zullen verzorgen. Als men dan te horen zou krijgen dat iemand voorrang zou krijgen, omdat men risico's genomen heeft om een oefening in grote getale te laten doorgaan. Dan zou dat voor een enorme imagoschade kunnen zorgen.

Ondertussen is er ook een coronamoeheid ontstaan, maar jammer genoeg houdt het virus daar geen rekening mee. Hou vol, want ons grootste gevaar is ons sociaal gedrag. Bescherm je dierbaren en jezelf, hou afstand en indien nodig draag een mondkapje. Beter voorkomen dan genezen.

Dirk Deheegher
Vast afgevaardigde welzijn